mõõdul põllu- ning karjasaadusi. Kui suur on sissetulek puuanumate valmistamisest, pole kindlasti teada, kuid kõigub arvatavasti 15 ja 20 tuhande marga vahel igal üksikul talul ja käsitöölistel. Viimasel ajal aga teeb puuanumate valmistamine, osalt tarbepuude puudusel, vähikäiku. Laatu kihelkonna piires peetakse kaks korda aastas Avinurme vallamaja juures. Kaubeldakse kariloomadega ja hobustega. Väljast tuuakse riide-, pudu-, nahakaupu, maitse-aineid jne.

Majanduslikseks keskuseks on Avinurme kiriku ümbrus, kus kauplused, apteek ja tuletõrjujate seltsimaja.

Vaimline elu. Usuliselt on kihelkond luteriusuline. Lahkuskusid ei ole. Vahest harva käib mõni lugija naaber-kihelkonnast kuskil talus palvetundi pidamas, ning vanemad inimesed käivad harvemini osa võtmas ka Laekannu palvemajas peetavaist palvetundidest. Ebausuga seotud kombed on kadumas, tulevad ainult mõnes metsanurgas pigemini ka naljana ette. Rahva kombeist on järele jäänud üldiselt ainult jaanitule tegemine, mardiks ja kadriks käimine, mis lõbustuseks nooremaile inimesile. Perekondlikke pidulikke sündmusi pühitsetakse harilikult 1—2 päeva ilma eriliste kombeita. Kosju peetakse tavaliselt reedeõhtuti, kuna laupäeva hommikul kirikusse lugemisele sõidetakse. Pulmi peetakse ainult paar päeva. Meelelahutuseks noortele on seal mitmesugused mängud (pärja- ja mütsimäng, tee kinnipanemine pulmarongile jne.) ja tants. Võrdlemisi palju peetakse talguid, olgu sõnnikuveoks, rukkilõikuseks, kartulivõtteks või linaropsimiseks jne. Noorte inimeste ajaviiteks on suvel kiigeplatsil kooskäimine ja tantsimine. Talvel käiakse harva üksikuis taludes koos. Säärastel koosviibimistel tuleb viinastamise tagajärjel tihti ka kaklusi ette. Tuletõrjujate seltsimajas peetakse ka pidu- ja näitemängu-õhtuid, millede korraldamisest küla ärksamad tegelased soojalt osa võtavad.

Haridusliste olude edenemisele teevad raskusi ja takistusi halvad ühendusteed ja kaugus kultuurilisist keskusist. Kogu noorsoo hariduse eest hoolitsemine lasub täie raskusega kahe alg- ja ühe kõrgema algkooli peal, millede ebakohased ruumid kaugeltki ei paku laialdasi võimalusi koolitöö ajakohaseks arendamiseks. Keskkoolide puudus teeb edasiharimise raskeks. Sellepärast on kõrgema haridusega inimeste arv, kes Avinurmest võrsunud, väike. Nimetamisväärilised teened hariduse tõstmise sihis väljaspool kooli on Avinurme Tuletõrje-seltsil ja Maetsma Rahvaraamatukogu-seltsil, mis tekkis ilmasõja päevil hingusele läinud karskuseseltsist „Vaprus'est". Tuletõrjeseltsil on omal puumaja saali ja näitelavaga, mida kasutavad teisedki näitemängude ja pidude korraldamiseks. Tal on ka puhkpillid, klaver ja raamatukogu. Mõistliku meelelahutuse pakkumises kui ka rahvale raamatu kättesaadavamaks tegemise sihis töötab eelnimetatud seltsidega kõrvu ka Pärniku Rahvaraamatukogu-selts.

Vaimliseks keskuseks on Avinurme kiriku ümbrus, kus kõrgem algkool, seltsimaja, vallamaja ja apteek.